

Kunnskapsdepartementet

Deres ref.:

15/284-

Vår ref.:

2016/utdhøring/besø

Dato:

4. februar 2016

Hørings svar – Delrapport «Karriereveiledning i en digital verden»

Vi viser til departementets høringsbrev av 4.11.15 om delrapporten «Karriereveiledning i en digital verden».

Karriereveiledning er et viktig element i kompetansepolitikken. Det har i mange år vært en utfordring at vi i Norge har et fragmentert system med spredt ansvar og uklare målsetninger. Tidligere rapporter og utredninger har i liten grad medført tiltak som har resultert i vesentlige endringer verken når det gjelder kvalitet eller helhet innen feltet. YS har derfor store forhåpninger til arbeidet som karriereveiledningsutvalget nå er godt i gang med.

Denne delrapporten omhandler et viktig element i et helhetlig og framtidsrettet system for karriereveiledning. Et kvalitativt godt karriereveiledningstilbud på nett er en naturlig del av et nasjonalt system, som utvilsomt vil ivareta og dekke en del av behovet for karriereveiledning i hele befolkningen. Vi er imidlertid usikre på hvordan utvalget ser for seg omfang og betydning av denne formen for karriereveiledning i forhold til personlig veiledning, men regner med at dette vil komme tydeligere fram når utvalgets hovedrapport foreligger senere i år. YS er av den oppfatning at nettbasert karriereveiledning vil være et godt supplement til personlig karriereveiledning, men at det ikke kan være kjerneaktiviteten.

YS har merket seg at utvalget i delrapporten beskriver karriereveiledning på nett som et lavterskeltilbud, og at en nettbasert tjeneste vil sikre et mer likeverdig tilbud. (Kap. 4.1) Disse påstandene kunne med fordel ha blitt framstilt noe mer nyansert. «Likeverdig» for oss er ikke nødvendigvis det samme som «likt», fordi dette i tilfellet forutsetter at alle har de samme forutsetningene. For å oppnå likeverdighet må det tilrettelegges slik at alle kan inkluderes og få det samme utbytte av en tjeneste. Senere i rapporten peker utvalget helt korrekt på en av utfordringene knyttet til nettbaserte tjenester, nemlig lav digital kompetanse. Dette kunne vært supplert med flere elementer, f.eks. de som ikke har tilgang til data enten dette måtte være fordi de står utenfor arbeidslivet eller på grunn av økonomiske forhold. På tross av at Norge på verdensbasis ligger langt fram både når det gjelder

Besøksadresse:

Lakkegata 23

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

tilgang på internett, tetthet av datamaskiner, og gjennomsnittlig høy digital kompetanse, så er det en ikke ubetydelig del av befolkningen som ikke vil kunne nyttiggjøre seg av et nettbasert tilbud. For disse vil ikke nettveiledning være et lavterskeltilbud.

I høringsbrevet bes det spesielt om å komme med tilbakemeldinger på noen av forslagene i utvalgets delrapport. YS støtter forslaget om at nettstedet skal ha en bred målgruppe. Etter vårt syn bør alle som har behov for veiledning kunne finne hjelp på et slikt nettsted, selv om denne hjelpen ikke kan dekke hele behovet for veiledning.

Videre støtter YS forslaget om en offentlig finansiert og driftet karriereveiledning. Vi tror dette vil bidra til å sikre kvalitet, og ivareta at innholdet er av informativ art og ikke reklame.

Når det gjelder nettstedets innretning og innhold, er YS opptatt av at nettstedets innhold utvikles av og veiledning gis av personer med formell utdanning og kvalifikasjoner som karriererådgivere. De som veileder må ha formell kompetanse. En sentral del av denne kompetansen må være erfaring fra arbeidslivet.

Det bes også om en tilbakemelding på grenseflatene mellom den anbefalte løsningen og andre aktørers tilbud. YS har merket seg en formulering i rapporten der utvalget sier «....., kan digitalt baserte karriereveiledningstjenester bli en integrert del av eksisterende karriereveiledningstilbudet,.....». YS håper at disse to tingene ikke signaliserer at utvalget ser for seg at alle nåværende tjenester og tilbud skal beholdes uendret, og at det vil være mulig å få et kvalitativt godt tilbud om livslang karriereveiledning kun ved å supplere med digital veiledning og eventuelt med styrking av gjeldende tjenester. At livslang karriereveiledning skal ivareta mennesker på en rekke ulike arenaer, trenger ikke å være ensbetydende med at alle aktørene på disse arenaene skal ha sine egne tjenester. Det er vanskelig å se for seg hvordan en skal ivareta mandatets signal om at det offentlige tilbudet samlet sett skal framstå mer helhetlig, hvis det ikke vurderes andre modeller enn den vi i dag har.

En av målsettingene må være å øke tilgangen til karriereveiledning for alle. I dette arbeidet er det viktig å ivareta de gruppene som i dag har få eller ingen tilbud. Denne utfordringen tror vi ikke kan løses ved å bevare det vi har og kun suppleres med en digitalt basert tjeneste.

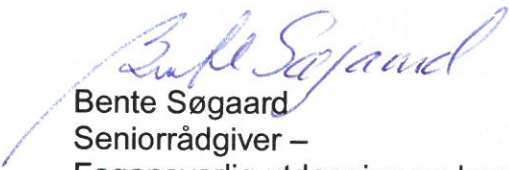
I den tilbudsstrukturen vi i dag har innen veiledningsfeltet, er det mange aktører. Det er derfor også mange som har et sterkt eierforhold til dette fagfeltet. Dette var blant annet veldig tydelig under innspillseminaret utvalget arrangerte i oktober i fjor.

Når det skal nedsettes et ekspertutvalg er det naturlig å hente inn personer med kompetanse på det området som skal utredes. Det er vanskelig å unngå at en i løpet av et utredningsarbeid ikke skal komme inn på et område der en eller flere i utvalget har tilknytningen til et område som diskuteres, og at utvalgets anbefalinger vil ha betydning for det daglige

virket til utvalgsmedlemmene. Slike eventuelle interessekonflikter burde synliggjøres i utvalgets rapport.

Det kan være en utfordring å frigjøre seg fra eget ståsted og se overordnet og helhetlig på et nasjonalt system for karriereveiledning. YS håper at vi kan benytte anledningen vi nå har til sammen å tenke ut nye modeller for et godt karriereveiledningssystem som kan ivareta hele befolkningen, og som kan bidra til å øke sysselsettingen, redusere omvalg, og bedre tilgangen på nødvendig kompetanse i arbeidslivet. Vi ønsker utvalget lykke til med det videre arbeidet og ser fram til resultatene og utvalgets hovedrapport.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Bente Sjøgaard
Seniorrådgiver –
Fagansvarlig utdanning og kompetanse